

Prenumerationspris

$\frac{1}{1}$ år Kr. 2: -
 $\frac{1}{2}$ " " 1: -

Utgiven av Svenska Folkförbundet.

Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53.

Utkommer varannan vecka.

Utlandet:

$\frac{1}{1}$ år Kr. 3:—
 $\frac{1}{2}$ " " 1:50

Dyningar efter valen.

Valkampanjen har för länge sedan upphört, och valresultaten äro kända. Dyningarne efter stormen gå dock alltjämt höga. De partier, som vuxit i numerär styrka och makt, äro missnöjda över, att de på grund av andras skickligare ingripande vid valen icke vunnit mera och predika nu moral, hur man med utsikt till större framgång bör förhålla sig nästa gång. Andra åter, som förlorat vid valen, beklaga bittert motpartiernas oförsynthet att sätta krokben för sina medtävlare på ett sätt, som enligt mångas åsikt borde vara i lag förbjudet.

I det vi önska, att alla dessa partier till väl för landet må förkovra sig i anda och visdom, är det på sin plats, att även vi svenskar kasta en blick tillbaka på de nyss avslutade riksdagsvalen för att göra klart för oss, om vi kunna instämma i orden: „och se, allt var ganska gott.“ Förvisso kunna vi det. Svenska Folkförbundet hade inga som helst utsikter till stora erövringar utan satte som sitt mål: en svensk representant i landets riksdag, och tack vare svenskfolkets sunda förnuft och enhetliga vilja har detta mål nåtts. Allmänheten har genom livligt deltagande i valen bevisat, att Svenska Folkförbundets mål var den svenska allmänhetens. Därför röstade så gott som hela den svenska befolkningen på den svenska kandidatlistan. Resultatet blev, att svenskarne bli representerade även i den nyvalda riksdagen.

Om några illasinnade före va-

len försökt att sprida ut rykten om, att det ej skulle finnas någon sammanhållning bland svenskarne här i landet, och att hela svenskheten håller på att slitas i stycken, så utgör det sista valresultatet ett slående bevis för ohållbarheten och sanningslösheten i dylika ansvarslösa rykten. Svenskfolket är alltjämt medvetet om sin ställning, när det gäller att bevisa sin sammanhållning.

Oaktat alla försök, som en svensk vid namn V. Schönberg från Nuckö, som själv kandiderade på agrarpartiets lista, gjorde i motarbetande syfte på sina vandringar från by till by, ökades valfrekvensen i svenskbygden med ca 25% mot förgående riksdagsval till svenskarne förmån. På första plats kom Wormsö kommun med en ökning av något över 30%. Heder åt Wormsöborna! Rikull uppvisade visserligen något färre röster än vid det föregående valet, men däremot hade Nuckö betydligt överskridit det röstantal det gav 1929. Även svenskarne i Harrien (Rågöarne, Wichterpal, Nargön) skötte sin sak bra.

Svenskfolket i Estland har ännu en gång bevisat, att det kan hålla ihop, när det gäller en viktig sak, och vi framföra härmed ett varmt tack till alla och en var, som på det ena eller andra sättet varit behjälplig med att främja den svenska saken. Vi ha all anledning att hoppas, att ingen heller senare behöver känna sig besviken.

Svenska Folkförbundet.

Förnäma gäster.

Finlands president avlägger den 17 dennes ett kort besök här. Besöket kommer att få privat karaktär och utgör svarsvisit på f. d. riksäldsten Päts besök i Finland senaste år.

Sveriges kronprints Gustaf Adolf anländer den 29 juni med ett krigsfartyg till Reval och kommer att stanna här en dag som gäst hos riksäldsten Teemant. Följande dag reser kronprinsen med extratåg till Tartu för att som hedersgäst delta i universitets 300-årsjubileumsfestligheter. I Tartu stannar kronprinsen två dagar. Han åtföljes av bland andra universitetskanslern samt representanter för universiteten i Uppsala och Lund samt högskolorna i Stockholm och Göteborg, Karolinska institutet och Vetenskapsakademien, inalles omkring 10 personer. I Tartu kommer kronprinsen att bo som gäst hos utrikesminister Tönisson. Stora mottagningsfestligheter förberedas för kronprinsen — som bland annat kommer att utnämnas till hedersdoktor vid Tartus universitet. Kronprinsen kommer också att göra en resa i landsorten.

Universitetsjubileet.

Såsom vi förut meddelat våra läsare försiggår firandet av universitetets i Tartu 300-årsjubileum den 30, 31 juni och 1 juli detta år.

Förberedelserna äro i full gång och gästerna inbjudna. Bland dessa märkas vetenskapsmän från de flesta universitet i världen. Bland andra gäster märkas

Sveriges kronprins Gustaf Adolf, som enligt förljudande anländer hit ombord på en örlogsmän. Kronprinsen åtföljes på sin resa av en hovmarskalk och sin adjutant och är riksäldstens gäst.

I samband med festligheterna tryckas jubileumsfrimärken och präglas 10.000 st 2 kronors silverlantar. Dessa bära på framsidan avbildningar av universitetets fasad och astronomiska observatoriet samt årtalen 1632—1932. Frånsidan blir likadan som på de redan förefintliga mynten av samma valör, endast årtalet ändras till 1932. När jubileumsmynten utsläppas i rörelse, indrages motsvarande antal 2-kronors mynt.

Igen en dödsdom.

Kommunistagenten Lehtpuu, vilken i början av maj anhölls, då han passerade gränsen till Estland, ställdes till ansvar inför krigsrätt och dömdes av denna till döden. Den hårda domen beror därpå att Lehtpuu använt eldvapen gentemot gränsvakten, som ville anhålla honom. Domen fälldes på tisdagen och avkunnades i slutgiltig form i Centralfängelset på onsdagen. Den dödsdömda har sålunda 48 timmar på sig att genom krigsministern inlämna nådeansökan till republikens regering. Nådeansökan har inlämnats.

I England befaras gruvstrejk.

Gruvarbetarnas ledare Bevan har förklarat, att om ej regeringen reglerar lönerna gå gruvarbetarna i strejk.

Sillfisket.

För närvarande ligger i Revals hamn 5 fartyg, som i de närmaste dagarna skall bege sig till Island på sillfiske.

Denna gren av fiskeriväsendet i vårt land är alldeles ny. Förut har det varit norrmännen, som hos oss främst äro kända som sillfångare, ägnat att åt oss skaffa den nödvändiga kvantiteten av sill. Nu synes utvecklingen tyda därpå, att varje land skickar ut sina egna fångstmän. För några år började man i Finland med sillfisket. Det var konsul Elfving, som med en välrustad flotta hämtade stora massor av läcker sill till sitt land.

Även hos oss är Elfving-sillen numera välbekant.

På tal med „sillflottans“ ledan de män framgick att fångsten kommer att bedrivas i närheten av Island. Men därvid måste stor försiktighet iakttas så att icke något av fartygen överskrider Islands territorialvatten-gräns. Om de isländska patrullfartygen anträffa ett fartyg inom denna gräns och detta för än så primitiva fångstredskap, beslag-tages det utan vidare. Alldeles på samma sätt som man här i Östersjön förfar med spritsmugg-larfartygen

Fångsten går så till, att man tager reda på, var sillstimmet går fram, sänder därpå ut parvis stora roddbåtar, som föra en etthundra meter lång not med sig. När båtarna kommit fram, kastas noten ut, och sillstimmet omringas. När detta är gjort närma sig fångstfartygen och dra noten tilsammans. Notet tömmes sedan med håv, fisken saltas i tunnor och tunnorna stuvas in under däck. Salt medföres c:a 1000 ton.

På moderskeppet, som är en ångare på 7000 ton, finnes ett antal kvinnor, som skola rensa och salta sillen.

Flottan tänker återvända i början av september, naturligtvis dödlastad med sill!

Livet ombord torde bli rätt hårt, i synnerhet emedan dimma och fukt ständigt äro rådande, och fångstmännen övverraskas ofta av snö och hagel. Medeltemperaturen är om sommaren c:a +14° C. Även synnerligen häftiga stormar uppstå ungefär var 10 dag. Men fartygen och manskapet är väl förberett att möta allt, som under den flera månader långa resan kan drabba dem.

Det är att märka att bland besättningarna finnes ett större antal estlandssvenska sjömän, vilka skola tjänstgöra främst som tolkar mellan ester och norrmän, ty även en antal sådana anställas såsom specialister.

Nautilus.

Tyskland fick ny regering.

Som bekant avgick kabinettet Brüning och till ny rikskansler har utsetts von P a p e n och till krigsminister general von Schleicher. Detta anses innebära hot mot freden i Europa, emedan

den nya regeringen är reaktionär och anses stå Hitler mycket nära. I varje fall bebidas en genomgripande kursförändring i Tysklands politik.

Polardagen och -natten.

En forskare, som under två år oavbrutet vistades nära 77:de graden nordlig bredd, beskriver tillståndet som följer. Vinternatten fortgick 104 dygn. Under denna långa natt äro arbetskraft, energi och initiativ starkt ned-satta. Man är benägen att liksom efter stora själsansträngningar sitta slö och stirra timme efter timme, man får ingenting ur händerna, är tungsint och måste kämpa med en oöverbärlig tröghet i alla själsgåvor, man hoppas bli befriad genom sömn, men denna är orolig och avbruten, man vaknar till samma halvslöa tillstånd. Sinnesstämningen blir labil och retlig, man känner sig lätt förolämpad, man är likgiltig i fråga om klädedräkt och renlighet. Aptiten är dock god, och någon egentlig sjuklighet förekommer ej. Där solen på en tid ej alls når över horisonten kan intet annat moment häva solbristens starkt hämmande, deprimerande inverkan.

Under den ljusa perioden, polardagen, är bilden en helt annan. Varje slags arbete är lätt, såväl psykiskt som fysiskt. Man är alltid upplagd för arbete och kan fortsätta påfallande länge, utan att tröttna. Sönnen är kort men vederkvickande, stämningen munter. Detta är förhållandet vid sol dygnet runt och oaktat luftens fuktighet och temperatur motsvara de grader, som skapa vårt avskryvda, hälsovådliga vinterkvalm.

Lika lyder omdömet om bergsklimatet och det ända in i den heta zonen. Behovet av sömn är påfallande ringa. Man sover knappt alls under veckotal, utan att detta förorsakar något obehag. Vad man speciellt fäster sig vid är att organismen arbetar för fullt, men ej har behov av vila.

E kluggen.

Kärasetan! Hisn sa väletien skuld just hoar man sålvor häva lilan klugg sja ha ne fårst fåe si å her noa. Eistland är stort, bara ute mig klugg sior ja tärpä

rätt langt å färe he kan ja mä språk noa färe er.

Hått man än vend se tär, so man bara män, ja, norstäl tär mä, som gingo ringlaikar å språka om väle. Folke var gäle trätt te her opa, bara äsiket kom nia män bakopa å språka. Somlor skaldra folke hop mä spiritusbläckena, somlor rio opa svina te slaftstallena, allt bara te få folke te lias opa. Ute lill svensk hone var tor mä tole no åda. Schönberg var vist all fixast te ränn. Han had dräe långsocka opa än änt väre skuld hinder fota å sja skina en å. Mike hadn just änt te språkand häldor å germ he lai en mä fixt te framets. Ga riksdagman, Westerblom sålvor, had mä rätt bråtet åtor varn opa Noka åter opa Ormse. Gå nu bli klokor opa en, om en ränd färe sin ai plats häldor folkes ärande? Folksek-

reterarn Blees skaina mä opa såss än svart håre bara flagga. Å ne skuld bara sett husn vist färe Skönberg opa stor tavoln, hus Skönberg skuld bli bakom danna. Just som än gamlan skolmäistor, å rät ficken mä.

Ätterst baket väle so ja få man opa gal briggja e Håsol, än främ Ormse anan var främ Rikulvelde. Tä språka milla se sålvor, bara än Nokabo had herd opa. Rikulvelsn fråa: Håvis fingo ne rät så mike restar opa svensk lista? Ormsebon svåra: Ve ära sålvor svensker å sja var Westerblom mä aingång hit språk färe oss å baket kam än mä långsockar opa å gav äitt svensk bla, å tär sto te läsand: „Inte en röst åt baltisk-tyskarna, förra godsägare, eller personer, som kalla sig vara svenskarnas representanter!“ Nu had ve bara te rest opa svensk listana. Åt

tiske vild ve änt giva, å tä som sålvor kalla se te svensk representanter var just Schönberg, såss had ve som svensker änt te lägge arstäl än opa svensk lista. Ja, sa rikulvelsn, ve resta no mä sterst dailn opa svensk lista, men Schönberg had nu aingång läse så mike svensk än en kom e hoare än häksan rai te blåkulla opa kostskafte, å nu tänkt han mä te ri te riksdagen opa tolesa rät skafter om tom bara skuld dråas unde hans nammon, å tor var noen som trodn å gjord tolemod, bara änt mo he sja ain ara gång mair lickas te narr folke. Schönberg, sa Nokabon, ja ha herd folke språk än han nu snart skuld täva nia nammon å hait I L U S M Ä G I, om he ä sant vait ja änt, bara no skuld namne pass åt han mair än hitt fagor svensk namne, som en nu har. *Siarn.*

Hemliv och föreningsliv.

Samhället bygger ytterst på hemmet. Här har det sin upprinnelse och här danas det växande släktet för sin livsuppgift samt bibringas sin uppfattning om livet och dess företeelser. Samhällets styrka vilar därför i så hög grad på de tusen hemmen, på den anda som råder i dem. Och då vi finna huru samhällslivet ute i världen ännu för en generation tillbaka kännetecknades av en fasthet och enighet, som alltmera vilker undan för splittring, oro och olycka, ha vi all anledning att tillskriva detta hemmens mindre inflytande på det växande släktet.

Hemmet var överallt i kulturvärlden en tillvarons medelpunkt. I hemmet förädlades markens gröda och djurprodukter. Hantverkaren hade sin verkstad i själva hemmet och barnens uppfostran ägde uteslutande rum i hemmet. Detta var framförallt en uppfostran till arbete, vilket utan tveivel var av utomordentlig betydelse, ty arbetet utvecklar långt mer än någonting annat allvar, plikt-känsla och eftertanke.

Inte blott arbete och fostran utan även nöjeslivet hörde hemmet till. Umgänge i hemmen idkades flitigt och enligt tidens uppfattning av arbetet hjälptes man flitigt åt i viktigare göro-

mål. I gemensamma slätter-och skördefester förenade man det nyttiga med nöjet. Arbetet utgjorde intet hinder för nöjet.

Emellertid har en ny tid brutit in. Den forna naturhushållningen övergår alltmera i penninghushållning inom lantbruket. Hantverket flyttar in i stora fabriker, där mannen och ofta även hustrun arbetar utom hemmet. Barnen få sin uppfostran i skolan, och det privata umgängeslivet ersättes allt allmänare av de offentliga festerna. Vi finna huru yttringarna i nutidslivet i allmänhet verka i samma riktning de försvaga hemlivet. Även om vi anse den ekonomiska utvecklingen ofrånkomlig, kunna vi ej nog beklaga vissa av dess följder — särskilt allt, som försvagar hemlivet, vilket behövs för att skapa rotfasta och harmoniska människor.

En yttring av nutidslivet, som framträder med allt större anspråk på att komma till sin rätt, är föreningslivet. Även detta står i relation till hemlivet och ger anledning till frågan, vad det åsyftar och huru det inverkar på livet i hemmen. Hemmet är det primära och det väsentliga, men det visar sig, att kampen för det i vår tid ej kan föras framgångsrikt med handen un-

der det dagliga arbetet. Tänka vi närmast på lantbruket, tvingar dess penninghushållning oss till större omsättning av varor och penningar. Lantbruket har blivit en affär, som kräver gemensam handling och driver lantmännen att sammansluta sig. Vi finna att föreningslivet tagit fart inom alla samhällsklasser och mäktigt bidragit till att befrämja samhällets utveckling. Att samlingsrörelsen utnyttjats även för mindre lovliga, ja, t. o. m. samhällsfientliga syften är en sida av frågan, som ej hör hit. Men i fråga om hemmet kunna vi ej isolera det för en yttring av nutidslivet, som avser att ge det stadga i kampen om brödet. Hemmet bör ej blott stärka familjebanden utan även stöda dess livsintressen.

Föreningslivet har sina avigsidor, det är, som så mycket annat mänskligt, ett tveegat svärd. Må vi i medvetande härom inrätta oss därefter, så att hemmet må behålla sin gamla plats som en arbetets och den sunda livsglädjens fasta borg.

Ett gott hemliv och ett sunt föreningsliv, som avser hemmets förkovran, äro inga motsatser. Dessa äro två av de förnämsta krafterna i vår strävan framåt. Må vi taga dem båda i anspråk därigenom göra vi bäst vår insats i det uppbyggande livets tjänst. *E—d.*

Australien—England på 109 dygn.

Till Aftonbladet i Stockholm meddelas från London, att den åländska fyrmastaren Herzogin

Cecilie, som deltagit i den stora kappseglingen Australien—England, nu nått bestämmelseorten efter en seglad tid av 109 dygn, vilket är den kortaste tiden för i år.

Klockar-organisttjänsten

i Svensk-Finska S:t Mikael församlingen i Reval anslås ledig att sökas inom två månader.

Som villkor gäller att sökanden även måste behärska estniska språket.

Ansökningar jämte löneanspråk torde insändas under adress: Svensk-Finska S:t Mikael församlingens kyrkoråd Riddargatan 3, Reval.

Å kyrkorådets vägnar:
A. Stahl.

Kyrkliga meddelanden.
Andra sönd. efter Trefaldigh. högmässa kl. 11 f. m.
Tredje sönd. efter Trefaldigh. högmässa kl. 11 f. m. Kyrkokören medverkar. B. L u n d.

Till salu

ett flygelpianino (firma Mühlbach), all slags möbel, somliga av mahogny.
Hapsal, Lossi t. 25.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang
LAXEN, HALMSTAD

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin. stadskemist.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
Järnvägsrestauranten
VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

Före och efter resan
Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfriskningar i stora vänthallen.

Under resan
Table d'hôte och à la carte i restaurantvagnarna och å ångtårfjörna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurant A.-B.

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyg
Gefle Manufaktur Aktiebolag
Strömsbro.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadfirman **ANDERS DIÖS**
Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadspl. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsf. Väderkvarnen 1899.

SVEABLÄNDNING
Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

RESTAURANT DAMBERG
Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

BIERSTUGAN I
Spångaröden, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade malt-drycker.

Aktiebolaget **J. E. Arndt**
Hudskvall Ångbåtsexpedition, Befraktings-Skeppsmäklari och Speditionsaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef. 245, 287 325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

FENIX Föreningsgatan 7.
DRUVAN Engelbrektsgatan 5.
Intima och hemtrevliga rest.-lokaler.
Omtyckta klubbrum. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget EESTILLOYD

grundat år 1919

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 428-94 & 430-08

LIV-, BRAND-, OLYCKSFALLS-, INBROTTS-, GLAS- & TRANSPORTFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna överstiga

två miljoner Kronor

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är!

Giv barnen **SVEA**
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING
VIKING

Representant för Estland
Johan Grönsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Välkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Åt det

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin Ekorre, Hare och Kanin upp köpas till allra högsta pris, Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

ÖGUSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4
EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

TVÅ
Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa brännvins sorter på restauranter och systembolag